

STRATEGIA PODATKOWA PRZEDSIĘBIORSTWA – PODATEK LINIOWY

ADAM WYSZKOWSKI*

Potencjalny przedsiębiorca, który zamierza prowadzić działalność gospodarczą oprócz wielu innych decyzji, które musi podjąć, musi także zdecydować, w jaki sposób będą opodatkowane efekty jego działalności. Opodatkowanie źródła przychodów z tzw. pozarolniczej działalności gospodarczej w polskim systemie podatkowym może odbywać się przy zastosowaniu jednego z dwóch podatków bezpośrednich: podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) i podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT). Generalnie można przyjąć, iż z pierwszej formy opodatkowania korzystają duże przedsiębiorstwa, które przyjęły osobowość prawną jako formę prawną – organizacyjną, z drugiej zaś przedsiębiorcy średni i mali, których działalność jest prowadzona na stosunkowo niewielką skalę.

W obecnym systemie opodatkowania działalności gospodarczej, teoretycznie rzecz ujmując, potencjalny przedsiębiorca nie stoi już przed dylematem wyboru formy prawnej swego przedsiębiorstwa – z czysto podatkowego punktu widzenia. Wynika to z faktu, iż począwszy od 2004 roku ujednotwiono te formy opodatkowania tak, aby uniknąć sztucznych zachowań w tym zakresie. Ujednotwiczenie to polegało na:

- obniżeniu jednolitej stawki podatku CIT z 27 do 19% [10] podstawy opodatkowania (dochodu) – kształtowanie się wysokości nominalnej i efektywnej stawki podatku CIT przedstawia tabela 1,
- wprowadzeniu dodatkowej formy opodatkowania w ramach zasad ogólnych¹ PIT polegającej na przyjęciu jednolitej stawki podatku dla każdej wartości przedmiotu opodatkowania.

Widać więc zatem, iż osoby fizyczne będące przedsiębiorcami i korzystające z nowo wprowadzonej formy opodatkowania, a także osoby prawne ponoszą takie same obciążenia fiskalne (takie same, tzn. iż podatek wyliczony z równych sobie podstaw opodatkowania będzie taki sam). Nie należy jednak zapominać, iż efektywna stawka obciążeń fiskalnych może być różna. Będzie to wynikało z zastosowania różnego rodzaju instrumentów funkcjonujących w ramach

---

* Mgr Adam Wyszowski, Uniwersytet w Białymstoku.

¹ Przez pojęcie zasad ogólnych w ramach opodatkowania pozarolniczej działalności gospodarczej osób fizycznych autor rozumie przyjęcie za podstawę opodatkowania dochodu. Wynika więc zatem, iż do tak zdefiniowanej grupy zaliczać będziemy zarówno zasady określone w art. 27 ust. 1 [1] – czyli skalę podatkową, jak i zasady z art. 30c [1] – podatek liniowy.

systemu podatkowego dających możliwość obniżenia finalnego (rocznego) obciążenia. I tak np. osoby fizyczne mają możliwość odliczania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, której to możliwości osoby prawne są pozbawione. Także, o ile nominalna stawka podatku będzie taka sama, o tyle efektywne obciążenie dochodów będzie niemal zawsze różne (przy założeniu równości dochodów). Różnica ta wynika ze specyfiki prowadzenia przedsiębiorstwa jako osoby prawnej i fizycznej oraz odpowiadającym tym formom przepisom.

Tabela 1. Nominalna i efektywna stawka podatku CIT w latach 1992 – 2005

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nominalna stawka CIT	40	40	40	40	40	38	36	34	34	28	28	27	19	19
Efektywna stawka CIT	35,9	36,7	31,3	32,6	31,0	30,9	30,8	29,7	26,8	25,2	24,7	23,7	16,9	16,7

Źródło: Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych CIT-8 za 2005 rok, Ministerstwo Finansów, Warszawa 2006

O ile, uregulowania prawne wprowadzone od 2004 r. potencjalnie zaoszczędziły przyszłym przedsiębiorcom jednego problemu, o tyle spowodowały powstanie innego – wydaje się, że jeszcze większego. Rozważania bowiem na temat wyboru formy prawnej przedsiębiorstwa były w pewnym sensie hipotetyczne. Jak już zauważono wcześniej osobowość prawną przybierają podmioty, których zakres i skala działalności ma być stosunkowo duża. Do jej rozpoczęcia potrzebne są duże kapitały², które będą zaangażowane w tą działalność. Stosunkowo duże kwoty należy także przeznaczyć na wydatki związane z formalnościami, które należy dopełnić przy tworzeniu takich podmiotów (np. spółek kapitałowych). Osoby prawne skazane są ponadto na jedną formę ewidencji zdarzeń gospodarczych – księgi rachunkowe (tzw. pełna księgowość) art. 2 ust. 1 pkt. 1 [5], której prowadzenie jest najdroższe. Niekiedy, przy bardzo dużych podmiotach z rozbudowanym profilem produkcji należy tworzyć specjalne działy księgowości. Te i inne elementy stanowią skuteczną zaporę przyjęcia takiej formy działalności dla małych podmiotów.

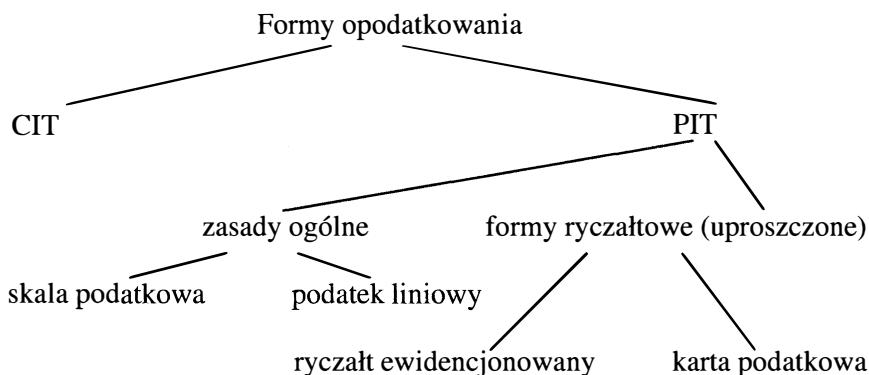
Inaczej jest w przypadku osób fizycznych. Do rozpoczęcia działalności prawnie nie są wymagane żadne kapitały początkowe. Także czynności formalno – prawne mają znacznie mniejszy zakres i potencjalny przedsiębiorca jest w stanie sam przez nie „przebrnąć”. Spełnieniu tych wymogów pomagają także organy administracji, a także uregulowania prawne. Można tu wspomnieć

² Zarówno spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i spółka akcyjna mają kodeksowo określone minimalne kapitały zakładowe – odpowiednio art. 154 §1 i art. 308 §1 [4].

choćby o idei „jednego okienka” zawartej w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej – art. 44 [6]. Co prawda termin jego wprowadzenia został przesunięty na 1 października 2008 roku – art. 1 ust. 3 [7], ale sama idea wydaje się być krokiem w dobrym kierunku. Stąd też, ujednoclenie zasad opodatkowania osób prawnych i fizycznych miało raczej na celu wyrównanie szans obu form organizacyjnych prowadzenia działalności gospodarczej na rynku, przynajmniej pod względem podatkowym.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą mają jednak problem związany z wyborem właściwej formy opodatkowania. Polskie ustawodawstwo przewiduje cztery sposoby opodatkowania tego źródła przychodów, z czego fakultatywnymi są: podatek liniowy, ryczałt od przychodów ewidencjonowanych i karta podatkowa – rysunek 1.

Z każdą z tych form związane są odmienne obowiązki i prawa (por. tabela 2). Ich wybór zależy nie tylko od ekonomicznych rozmiarów działalności (wyrażonych m.in. wielkością przychodu, dochodu, ilości osób zatrudnionych), ale także od jej rodzaju. W zakresie wyboru formy opodatkowania przedsiębiorca ma zatem bardzo trudne zadanie. Wiedząc o tym, że wybór niewłaściwej formy może mu przynieść dodatkowe straty finansowe wybór ten powinien być poprzedzony dokładnymi wyliczeniami i symulacjami.

Rys. 1. Formy opodatkowania działalności gospodarczej w Polsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ustaw podatkowych

Problem wyboru między podstawową a jedną z fakultatywnych form nie wynika jedynie z ekonomicznych rozmiarów przyszłej działalności. Potencjalny przedsiębiorca musi także wziąć pod uwagę, a może przede wszystkim uwarunkowania prawne. Wybór jednej z fakultatywnych form opodatkowania musi być poprzedzony analizą przepisów je regulujących.

Tabela 2. Obowiązki ewidencyjne w poszczególnych formach opodatkowania

Forma opodatkowania	Przedmiot opodatkowania	Ewidencja podatkowa	Ewidencje dodatkowe	Ograniczenia
karta podatkowa	brak (ewidencja przychodów) ¹	brak ²	ewidencja zatrudnienia	ograniczenia prawne z zakresu rodzaju działalności i wielkości zatrudnienia
ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	przychód	ewidencja przychodów	wykaz środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych ewidencja wyposażenia	ograniczenia prawne z zakresu rodzaju działalności oraz wielkości przychodów (do 150 000 euro) ³
podatek liniowy	dochód	podatkowa księga przychodów i rozchodów ⁴	ewidencja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych ewidencja wyposażenia ewidencja przebiegu pojazdu	przychody mniejsze 800 000 euro
		księgi rachunkowe		
skala podatkowa	dochód	podatkowa księga przychodów i rozchodów ⁴	ewidencja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych ewidencja wyposażenia ewidencja przebiegu pojazdu	przychody mniejsze 800 000 euro
		księgi rachunkowe		

¹ w przypadku karty podatkowej za przedmiot opodatkowania można uznać samą działalność, a dokładnie jej rodzaj. Jednak takie sformułowanie przedmiotu wymyka się z ogólnie uznanych w literaturze (przychód, dochód, majątek i konsumpcja).

² chociaż ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne [3] w zakresie karty podatkowej nie narzuca obowiązku prowadzenia ewidencji dla celów podatkowych (z wyjątkiem ewidencji zatrudnienia), o tyle obowiązek ewidencjonowania przychodów wynika z ustawy o podatku od towarów i usług – art. 109 [8].

³ granica 150 000 euro obowiązuje od 2007 roku

⁴ obowiązek prowadzenia ksiąg nie dotyczy pewnych rodzajów działalności - art. 24a ust. 3 [1]

Najbardziej specyficzną formą opodatkowania, z której mogą skorzystać przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi jest karta podatkowa. Wysokość tak naliczanego podatku nie jest uzależniona od rozmiarów prowadzonej działalności, a jedynie od:

- jej rodzaju
- liczby mieszkańców
- liczby osób zatrudnionych.

Jest to najprostsza forma opodatkowania działalności gospodarczej prowadzonej w Polsce. Przepisy nie narzucają niemal żadnych obowiązków ewidencyjnych poza kilkoma wyjątkami

jest pełna przewidywalność i stałość obciążeń fiskalnych płaconych co miesiąc w tej samej kwocie przez podatnika. Wybór tej formy opodatkowania przyznawany jest na wniosek podatnika w drodze decyzji administracyjnej.

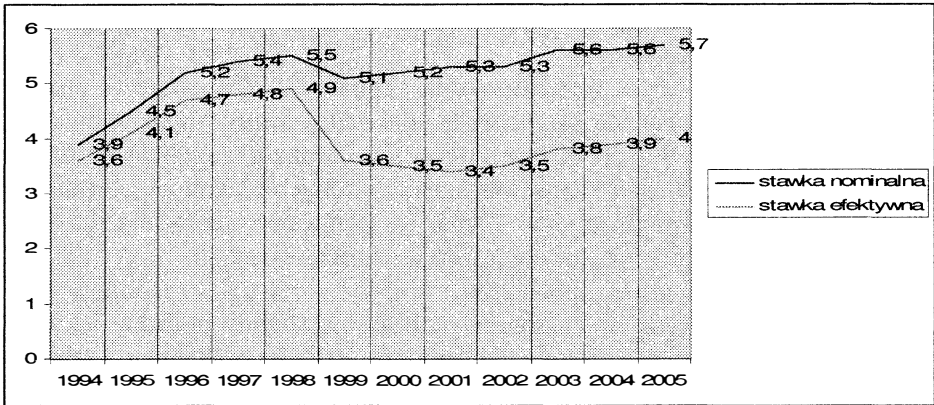
Drugą uproszczoną formą opodatkowania jest ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. W tym przypadku wysokość należnego podatku jest już wprost uzależniona od rozmiarów działalności, wyrażonej kategorią ekonomiczną, jaką jest przychód. Jednak wielkość tego zobowiązania nie zależy od efektywności działalności w czym upatruje się największej wady tej konstrukcji. Podatnik opłacający podatek w formie ryczałtu ma większe obowiązki ewidencyjne, aniżeli miało to miejsce w przypadku poprzedniej formy opodatkowania. Musi m.in. prowadzić ewidencję przychodów, wykaz środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, a także przechowywać dowody zakupu surowców i materiałów zużywanych w trakcie prowadzenia działalności. Podatek jest wyliczany przy wykorzystaniu jednolitej (liniowej) stawki podatku, której wysokość uzależniona jest od rodzaju działalności i waha się od 3 do 20% - art. 12 ust. 1 [3]. Wybór tej formy opodatkowania odbywa się w drodze złożenia oświadczenia przez podatnika do właściwego urzędu skarbowego.

Potencjalny przedsiębiorca powinien poważnie rozważyć tę formę opodatkowania ze względu na średnią, bardzo niską efektywną stawkę opodatkowania przychodów (por. rysunek 2).

Najbliższymi sobie pod względem prawnym są dwie pozostałe formy, a mianowicie: skala podatkowa i podatek liniowy. W obu przypadkach podstawą opodatkowania jest dochód, rozumiany jako różnica między przychodami, a kosztami ich uzyskania³, zaś sposób jego wyliczenia jest taki sam. Podatek wyliczony na tych zasadach jest już wprost uzależniony, nie tyle od rozmiarów prowadzonej działalności, lecz od jej efektywności. W przypadku wyboru jednej z tych form opodatkowania przedsiębiorca jest już zobowiązany do prowadzenia pełnej dokumentacji (ewidencjonowania zarówno przychodów jak i kosztów),

³ Należy zauważyć, iż od 1 stycznia 2007 roku ustawodawca nieco zliberalizował swe podejście do pojęcia kosztów. Zgodnie z nowymi zapisami za koszty uzyskania przychodów rozumie się koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 – art. 22 ust. 1 [1]. Jest to krok we właściwym kierunku, choć nadal ustawodawca nie postępuje się kosztami działalności [11].

ale do wyboru w dwóch formach – tzw. podatkowej księgi przychodów i rozchodów i ksiąg rachunkowych. Oprócz tych podstawowych, przedsiębiorca musi także prowadzić wiele innych ewidencji, uzależnionych od specyfiki przedmiotu działalności gospodarczej.

Rys. 2. Obciążenie przychodu ryczałtem w latach 1994 – 2005

Źródło: *Informacja dotycząca ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za 2005 rok*, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Bezpośrednich, Warszawa 2006

Z punktu widzenia statystycznego, przedsiębiorcy najczęściej korzystają z skali podatkowej, która, z jednej strony obciąża jedynie nadwyżkę osiąganą z działalności, z drugiej zaś – pozwala na korzystanie z ulg przewidzianych w prawie (np. wspólne rozliczanie się ze współmałżonkiem). Podobny trend można zauważyć w przypadku nowej formy opodatkowania, czyli podatku liniowego. Z niej także przedsiębiorcy korzystają częściej, choć jest to może zbyt krótki okres, aby wyciągać wnioski o rosnącej tendencji [13]. Wyraźnie można zauważyć tendencję malejącą w zakresie chęci korzystania z uproszczonych form. Jedną z przesłanek, którą można przypisać do tego trendu jest zawierania coraz większej liczby ograniczeń w zakresie stosowania tych form opodatkowania przez ustawodawcę. Można także zauważyć, rosnące zainteresowanie najnowszym podatkiem obciążającym to źródło, tj. podatkiem liniowym (por. tabela 3).

Porównywanie ze sobą zasad ogólnych i form ryczałtowych z punktu widzenia rozmiarów prowadzonej działalności gospodarczej może nie być miarodajne. Wynika to z odmienności zastosowanego przedmiotu opodatkowania w poszczególnych formach. W przypadku zasad ogólnych, jak już zauważono, przedmiotem opodatkowania jest dochód, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych jest przychód, zaś karty podatkowej – rodzaj prowadzonej działalności. Takie unormowania praktycznie uniemożliwiają dokonanie prawidłowych symulacji. Do ich przeprowadzenia należałoby podjąć wiele założeń, które wypaczałyby finalne wyniki.

Tabela 3. Liczba podatników – osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ogółem	2 028	2 211	2 270	2 332	2 434	2 457	2 495 3					
w tym:	129	049	967	489	295	890	88					
na zasadach ogólnych – skala podatkowa	465	980	1 119	1 244	1 338	1 435	1 543					
	554	560	870	000	968	500	617					
w formie podatku liniowego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	200	260
											168	999
w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych	1 226	913	843	863	867	792	732	676	647	616	576	552
	312	857	759	668	129	514	666	923	507	948	095	485
w formie karty podatkowej	336	316	307	234	228	229	219					
	263	632	338	821	198	876	105					

Źródło: Dane Ministerstwa Finansów

Generalnie można przyjąć, iż kartę podatkową powinni wybrać przedsiębiorcy mający zamiar prowadzić działalność na stosunkowo niewielką skalę, prognozujący niski udział kosztów w przychodach i nie chcący dopełniać szeregu obowiązków ewidencyjnych.

Z ryczałtu skorzystają podmioty, które także prognozują niski udział kosztów w przychodach i nie chcą rozliczać kosztów działalności. Plusem tej formy jest także nieskomplikowana ewidencja, którą przedsiębiorca jest zobowiązany prowadzić.

Jeżeli zatem chcielibyśmy dokonać właściwej analizy problemu związanego z wyborem formy opodatkowania należy skupić się przede wszystkim nad dylematem: skala podatkowa, czy podatek liniowy. Są to formy najbardziej porównywalne ze sobą ze względu na ten sam przedmiot opodatkowania.

Od czego więc powinien zależeć wybór pomiędzy dwoma omawianymi formami opodatkowania. Potencjalny przedsiębiorca po spełnieniu wymogów formalnych⁴ powinien wziąć pod uwagę przede wszystkim możliwy do uzyskania dochód w danym roku podatkowym.

Przy uwzględnieniu tylko i wyłącznie jednej zmiennej, jaką jest dochód to próg opłacalności wyboru podatku liniowego będzie wynosił 48 609,91 zł. Jeżeli zatem przedsiębiorca planujący swoją działalność kalkuluje jej efekty finansowe na poziomie nie przekraczającym 49 000 zł nie powinien raczej brać pod uwagę zasad określonych w art. 30c ustawy, czyli podatku liniowego. Wybór ten będzie go po prostu obciążał zbędnymi stratami – różnicą pomiędzy podatkiem wyliczonym wg skali i jednolitej stawki. Określając tą stratę można posłużyć się

⁴ Podstawowym wymogiem formalnym, który musi być spełniony przez przedsiębiorcę chcącego wybrać formę opodatkowania, jaką jest podatek liniowy jest złożenie we odpowiednim terminie pisemnego oświadczenia do właściwego Urzędu Skarbowego. Przedsiębiorca musi jednak pamiętać, iż nie każdy może skorzystać z podatku liniowego. Ograniczenie to zostało zawarte w art. 9a ust. 3 [1] i dotyczy obecnego lub byłego pracodawcy podatnika.

pojęciem *excess burden*, która będzie stanowić miarę nieefektywności gorszego rozwiązania [13, s. 131].

Jeżeli przepisy z tego zakresu nie wprowadzałyby żadnych możliwości potrąceń to problem wyboru można by sprowadzić do tak przedstawionych wyliczeń. Ustawa jednak zawiera wiele instrumentów z zakresu obniżania finalnego obciążenia fiskalnego.

Próg opłacalności wyboru podatku liniowego będzie także uzależniony od sposobu obowiązkowego ubezpieczenia przedsiębiorcy. Jeżeli założymy, iż przedsiębiorca opłaca składki na powszechne ubezpieczenie społeczne w ogólnej, minimalnej kwocie, czyli ok. 550 zł miesięcznie⁵, a suma tych kwot zapłaconych w ciągu roku podatkowego pomniejsza podstawę opodatkowania to okaże się, że próg opłacalności podatku liniowego zostanie wyznaczony na poziomie 57 210 zł osiągniętego dochodu.

Inaczej będzie to wyglądało w przypadku przedsiębiorcy, który rozpoczął swą działalność po 25 sierpnia 2005 roku (i nie prowadził działalności w ciągu ostatnich 5 lat). Ma on możliwość skorzystania z dosyć dużej ulgi w zakresie opłacania obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne. W jego przypadku podstawą do wyliczenia tych składek będzie kwota stanowiąca nie 60% przeciętnego wynagrodzenia, ale 30% i wynagrodzenia minimalnego. Stąd też składki miesięczne zostaną ustalone na poziomie 103,25 zł miesięcznie. Wówczas, próg opłacalności wyboru jednolitej stawki podatku zostanie określony na poziomie 49 849 zł.

Problemem bardziej złożonym jest sytuacja, gdy podatnik będzie uzyskiwał dochody z kilku źródeł przychodów, np. umowy o pracę i działalności gospodarczej. Należy przypomnieć, iż zgodnie z zapisami ustawy opodatkowaniu podlega suma dochodów osiągnięta przez podatnika w ciągu roku podatkowego z pewnymi wyjątkami – art. 9 ust. 1a [1]. Jednym z nich jest właśnie podatek liniowy. Jeżeli zatem, dana osoba będzie uzyskiwała dochody ze wspomnianych źródeł, to:

- w przypadku wyboru skali podatkowej jako metody opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej będzie je musiała zsumować z dochodami z umowy o pracę,
- w przypadku wyboru podatku liniowego jako metody opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej będzie je opodatkowywać oddzielnie, tzn. podatkiem liniowym dochody z działalności gospodarczej, skalą podatkową – dochody z pracy.

Przy tak skonstruowanych przepisach przedsiębiorca musi wziąć pod uwagę te dwie (co najmniej) wielkości, aby móc dobrze planować swe przyszłe obciążenia. Sytuacja tegoż podatnika nie jest jednak taka trudna, bowiem wybór opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej podatkiem liniowym nigdy nie będzie mniej korzystny, aniżeli łączne opodatkowanie wszystkich źródeł

---

⁵ Przy założeniu, że podatnik nie opłaca dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, zaś składka na ubezpieczenie wypadkowe naliczana jest w wysokości 1,8% podstawy wymiaru.

skalą podatkową. Dzieje się tak, ponieważ kwota wolna od opodatkowania, charakterystyczna dla skali podatkowej, może być odliczona tylko raz, tzn. nie jest przyporządkowana do każdego źródła oddzielnie. Jeżeli zatem kwota ta zostanie odliczona od dochodów z pracy, to niezależnie od wielkości dochodów z działalności będą one opodatkowane co najmniej stawką 19%. Stąd też twierdzenie, że wybór dwóch różnych form opodatkowania przy tak sprecyzowanych źródłach przychodów nigdy nie będzie mniej korzystny, aniżeli zapłacenie jednego podatku.

Następnym elementem, który będzie wpływał na decyzję przedsiębiorcy odnośnie wyboru formy opodatkowania będą ulgi podatkowe. Zdecydowanie się na podatek liniowy z definicji automatycznie powoduje brak możliwości skorzystania z jakiegokolwiek ulgi w podatku dochodowym. Można zatem przyjąć, iż o opłacalności tej formy opodatkowania będzie decydować różnica między korzyściami z podatku liniowego (po przekroczeniu pułapu dochodu, który był wyliczany wcześniej), a korzyściami z obniżenia obciążenia fiskalnego dzięki skorzystaniu z ulgi podatkowej. Szczególnej uwadze przedsiębiorca powinien poddać ulgę związaną ze wspólnym rozliczeniem się ze współmałżonkiem. W takim przypadku (przy założeniu spełnienia wymogów formalnych, a także braku zarobków współmałżonka) próg opłacalności zostanie wyznaczony na poziomie prawie 140 000 zł. przy czym każda dodatkowa „złotówka” zarobiona przez współmałżonka będzie ten próg obniżać. Celem tej symulacji jest jedynie wskazanie, jak bardzo, w pewnych okolicznościach, korzystne jest wykorzystanie tej ulgi podatkowej.

Ze względu na ciągły proces likwidowania tego rodzaju korzyści w systemie podatkowym podatek liniowy staje się coraz bardziej korzystną formą opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej. Nie jest on obciążony największą wadą progresji, czyli „karaniem” za uzyskiwanie większych efektów w postaci dochodów. Stąd też można przypuszczać, iż coraz więcej przedsiębiorców będzie z niej korzystał.

Zupełnie innym problemem który występuje w kwestii wyboru formy opodatkowania jest kwestia związana z tzw. samozatrudnieniem, czyli przechodzeniem ze stosunku pracy na działalność gospodarczą. W tym przypadku przyszły przedsiębiorca także będzie musiał rozważyć wybór właściwej formy opodatkowania, wśród których nie bez znaczenia będzie podatek liniowy. W wielu jednak przepisach ustawodawca coraz bardziej rygorystycznie podchodzi do tej kwestii i stopniowo utrudnia uruchamianie, tak prowadzonej działalności gospodarczej.

Reasumując powyższe rozważania, mimo, iż sam wybór jest bez wątpienia dużym plusem, o tyle dokonanie właściwego może przysporzyć przyszłemu przedsiębiorcy dużo kłopotów. Najważniejsze jest, by nie sugerować się jedynie wielkościami ekonomicznymi, które będą podstawowym elementem służącym porównywaniu form opodatkowania. Ważne są także uwarunkowania prawne, których spełnienie warunkuje możliwość wyboru. Jeżeli chodzi o kwestię zwią-

zaną z dylematem: skala podatkowa czy podatek liniowy to przy uwzględnieniu kilku założeń (np. brak stosowania ulg podatkowych) można bardzo łatwo wyliczyć progi opłacalności korzystania z poszczególnych form opodatkowania.

LITERATURA:

1. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 03.03.2000 r., Nr 123 poz. 176 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 13.07.2000 r., Nr 54 poz. 654 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 20 listopada 1998 roku o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 27.11.1998 r., Nr 144 poz. 930 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych. (Dz. U. z 08.11.2000 r., Nr 94 poz. 1037 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 11.04.2001 r., Nr 76 poz. 694 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 06.08.2004 r., Nr 173 poz. 1807 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 roku Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 06.08.2004 r., Nr 173 poz. 1808 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 05.04.2004 r., Nr 51 poz. 535 z późn. zm.)
9. Stiglitz J.E., *Ekonomia sektora publicznego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004
10. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych CIT-8 za 2005 rok*, Ministerstwo Finansów, Warszawa 2006
11. *Informacja dotycząca ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za 2005 rok*, Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Bezpośrednich, Warszawa 2006
12. *Jak najkorzystniej rozliczać koszty*, Gazeta Prawna z dnia 31.01.2007 roku.
13. Matyszewska E., *Więcej uprawnień dla objętych liniowym PIT*, Gazeta Prawna z dnia 12.06.2006 roku